

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายในเขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	นายอิสวัต อยู่วิวัฒน์
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การตลาด
ปีการศึกษา	2553

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์วิรัช สงวนวงษ์วาน	ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ชนบพันธุ์ เอี่ยมโอภาส	
3. ดร. พิระพงศ์ ภัทศิรี	

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ (1) เพื่อศึกษาให้ทราบถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายในเขตกรุงเทพมหานคร และ (2) ศึกษาพฤติกรรมทางด้านประชากรศาสตร์ กับการให้ความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey method) มีประชากรวิจัย คือ ประชากรอายุ 20 ปีขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานครที่เคยท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น (multistage sampling) โดยแบ่งพื้นที่ของกรุงเทพมหานครออกเป็น 5 ส่วน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ประกอบด้วย กรุงเทพมหานครตอนกลาง คือ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานครตอนเหนือ คือ เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานครตอนใต้ คือ เขตบางนา กรุงเทพมหานครตะวันออก คือ เขตหนองจอก และกรุงเทพมหานครตะวันตก คือ เขตบางบอน เขตละ 80 คน

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน คือ t test ใช้สำหรับทดสอบค่าเฉลี่ยของ 1 กลุ่มและ 2 กลุ่ม F test ใช้สำหรับทดสอบค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม และ LSD ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแบบจับคู่พหุคูณ (least significant difference)

ผลการวิจัยพบว่าด้านผลิตภัณฑ์ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านผลิตภัณฑ์ไม่ต่างกัน ส่วนสถานภาพที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านผลิตภัณฑ์ต่างกัน โดยกลุ่มที่มีสถานภาพโสดให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านผลิตภัณฑ์มากกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพสมรส และหม้าย/หย่าร้าง

ด้านราคา เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านราคาไม่ต่างกัน ส่วนสถานภาพ รายได้ที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านด้านราคาต่างกัน โดยกลุ่มที่มีสถานภาพโสดให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านราคามากกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพสมรส และกลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท ให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านราคาน้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท กลุ่มที่มีรายได้ 30,001-40,000 บาท กลุ่มที่มีรายได้ 40,001-50,000 บาท และกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท

ด้านช่องทางให้บริการ เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านสถานที่ให้บริการไม่ต่างกัน ส่วนสถานภาพ และการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านสถานที่ให้บริการต่างกัน โดยกลุ่มที่มีสถานภาพโสดให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านสถานที่ให้บริการมากกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพสมรส และหม้าย/หย่าร้าง และกลุ่มที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. ให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านสถานที่ให้บริการน้อยกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ด้านการส่งเสริมการตลาด เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการส่งเสริมการตลาดไม่ต่างกัน ส่วนการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการส่งเสริมการตลาดต่างกัน โดยกลุ่มที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า ให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านการส่งเสริมการตลาดน้อยกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ด้านพนักงานผู้ให้บริการ เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านพนักงานผู้ให้บริการไม่ต่างกัน ส่วนสถานภาพ การศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านพนักงานผู้ให้บริการต่างกัน โดยกลุ่มที่มีสถานภาพโสดให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านพนักงานผู้ให้บริการมากกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง และกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านพนักงานผู้ให้บริการ น้อยกว่ากลุ่มที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือปวช. และปริญญาตรี

ด้านกระบวนการให้บริการ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกันมีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านกระบวนการให้บริการ ไม่ต่างกัน

ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกัน มีผลต่อการให้ความสำคัญในการเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพไม่ต่างกัน

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ให้บริการ หรือผู้สนใจดังนี้ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เลือกแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในภาคกลาง เป็นระยะเวลา 2 วัน โดยรถยนต์ส่วนตัว เพื่อการพักผ่อน โดยให้ความสำคัญด้านแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีราคาที่เหมาะสม มีการบริการที่ดี สะดวกรวดเร็ว สะอาด และปลอดภัยในการใช้บริการ

technique of multistage sampling. As such, the Bangkok Metropolitan area was divided into five sections with the aim of obtaining a complete sample of 400 subjects of investigation. Eighty subjects were taken from each of the following five districts: central Bangkok as represented by the Pathum Wan district; northern Bangkok as represented by Don Mueang; southern Bangkok as represented by Bang Na; eastern Bangkok as represented by Nong Chok; and western Bangkok as represented by Bang Bon. As an instrument of research used to collect data from these subjects, the researcher used a questionnaire.

In hypothesis testing, the researcher used the t test technique to test the means of one and two groups of respondents. The F test was used to test the means when there were more than two groups. The Least Significant Difference (LSD) technique was also utilized in testing hypotheses involving multiple comparisons.

Findings are as follows:

In regard to the aspects of product, demographical differences in gender age educational level occupation, and income were not paralleled by concomitant differences in respect to the attention paid in health tourism selection by the subjects of investigation. However differences in the demographical characteristic of marital status were correlated with the attention paid in the selection of health tourism by these subjects in the case of the aspect of products. The group of those unmarried did pay attention to health tourism selection in the aspect of product at a higher level than those who belonged to the married and widowed or divorced groups.

In the aspect of price, differences in the demographical characteristics of gender age educational level and occupation were not found to be correlated with differences in the attention paid to health tourism selection. Nonetheless differences in marital status and income levels were found to be paralleled by concomitant differences in health tourism selection. The group of those unmarried paid attention to health tourism selection in the aspect of price at a higher level than the group of those who were married.

Furthermore, the group of subjects whose monthly income was not more than 10,000 baht paid attention to health tourism selection in the aspect of price at a lower level than the group whose monthly income was between 10,001 and 20,000 baht the group with a monthly income between 30,001 and 40,000 baht the group with a monthly income between 40,001 and 50,000 baht and the group with a monthly income greater than 50,000 baht.

In the aspect of location for services demographical differences in gender age occupation, and income were not found to be correlated with corresponding differences in the attention paid to health tourism selection. Nevertheless differences in the demographical characteristics of marital status and educational level were found to be correlated with differences in the attention paid to health tourism selection in the aspect of location for services. The group of unmarried subjects did pay attention to health tourism selection in the aspect of location for services at a higher level than the groups of married and widowed or divorced subjects. In respect to the demographical characteristic of educational level the group of subjects who were educated at the high school or vocational diploma level paid attention to health tourism selection in the aspect of location

for services at a lower level than the group of subjects whose educational level was that of a bachelor's degree or higher.

As far as the aspect of marketing promotion is concerned, differences in the demographical differences of gender age status occupation and income were paired with corresponding differences in the attention paid to health tourism selection. Moreover, differences in the demographical characteristic of educational level were paralleled by concomitant differences in the attention paid to the health tourism selection in the aspect of marketing promotion. The group of subjects whose educational level was that of secondary school or lower paid less attention to health tourism selection in the aspect of marketing promotion than the subjects in the group at the educational level of a bachelor's degree or higher.

In respect to the aspect of employees providing services, demographical differences in respect to gender age occupation and income were not correlated with corresponding differences in the attention paid to health tourism selection. However differences in the demographical characteristics of marital status and educational level were found to be correlated with parallel differences in the attention paid to health tourism selection in the aspect of the provision of services by employees. Accordingly those who were unmarried paid attention to health tourism selection at a higher level in the aspect of the provision of services by employees than the group of those who were widowed or divorced. Furthermore the group whose members displayed an educational level higher than a bachelor's degree paid attention to health tourism selection in the aspect of the provision of services by employees at a higher level than the group whose members

evinced an educational level at the secondary school or lower level and the vocational diploma level or at the bachelor's degree level.

In regard to the aspect of service processes, demographical differences in gender, age, marital status, educational level, occupation, and income were not correlated with concomitant differences in the attention paid to health tourism selection in the aspect of service processes.

Concerning the aspect of physical environment, differences in the demographical characteristics of gender, age, marital status, educational level, occupation, and income were not paired with corresponding differences in the attention paid to health tourism selection.

On the basis of the findings of this research investigation, the researcher offers some suggestions that should be beneficial to service providers or other interested parties as follows:

Most residents in the Bangkok Metropolitan area who evince health tourism behaviors are females. They select tourist attractions in the central region to visit over a period of two days for the purposes of relaxation and travel by personal cars. They pay attention to interesting tourist attractions by reference to the appropriateness of costs. They also pay special heed to whether or not good service is provided. Good service is judged on the basis of the criteria of convenience, expeditiousness, cleanliness and safety while using services.